

BAJAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2:80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-ker.

Egy fej a fűrészporban

Andrássy Gyula „A világháború előzményei” című nagy történelmi munkájában mestéri módon szemlélte, hogy mint rohant vesztébe Németország Bismarck bukásának percétől. A könyvben idézeteket találunk, hogy az idősebb Andrássy és az ifjabb is, a mű szerzője, már az események zajlásának során is tiszta szemmel látták a lavinát, amely megmozdul, hogy maga alá temesse a Hohenzollernek Németországát. De nemcsak a két kiváló diplomata, hanem sok politikus, ujságíró is viágoosan szemlélte a tragikus folyamatot.

Igy volt ez különösen Magyarországon, ahol az éleslátást erősítette annak a veszedelemnek tudata, hogy a császári Németországgal Magyarország is zuhan. Részletezni, oknyozni ma még különösen nehéz a germánságnak ezt a tragédiáját, de annak árnyéka, vészese szelleme már a háború előtt ránehezedett azokra, akik hideg fejjel tudták és mérték mértegelni az eseményeket. A nagyhatalmi óriás a körülkerítés lidérces látomása ellen küzdött minden erejével és épen ezzel idézte magára a végzetet, hogy egymagában maradt rozzant szövetségeseivel.

Ez volt tegnap. Ma pedig mindenki ugyanolyan tisztán érzi, hogy a „győztes” Franciaország a pusztulásba száguld. Magára idézi a végzetet azáltal, hogy ki akarja aknázni azt, ami nem létezik, a „győzelmét.” Minél jobban biztosítja magának a háború eredményeit, annál elkerülhetlenebb a reszta.

Tardieu kormányának bukásánál is kiütözkönek a leggazdagabb, állig hullaforgó, jólétben dúsuló Gallia hullafoltjai. A gyermek egészséges, csak a torka véres. Ez is előérzet, de a legjobbak előérzete, tárgyi adatokkal igazolni nem lehet, de szemet se hunyni elötte.

A „Le Temps” stréber és szenális külpolitikusa, Tardieu, aki a háború alatt atlatdázta magát Amerikába, de a békétárgyalásokra visszagurult Európába, hogy a republikánusok megbízásából hátbadöfje Wilsont, sokat mond most, amint végigzuhan a szenátus előtt. Az erő mögött a bomlás, a feloszlás atomjai illannak szemmel láthatólag. A francia politika sarkigazságot ragyogtak Tardieu ajkán, ugyanúgy, mint elődeinek száján, sarkigazságok, tiszták, rendíthetetlenek, mint az állócsillagok, csak épen halálhozóak. A központi nap: a biztonság. Franciaország tulbiztosította magát, fegyverkezéssel, szövetséggel, pénzzel, drótkerítéssel. A főbiztosítóvígéc most elbukott.

Olaszország elrendelte a tankönyvek revízióját a Magyarországra vonatkozó hibás adatok kijavítása céljából Németországban is hasonló intézkedéseket tettek folyamatba

Érdekes és izgalmas tanulmányi kirándulás lenne kikutatni annak okait, hogy a külföldön miért terjedtek el a magyarokról a legképtelenebb számszavak és rágalmak. Az egyik ok valószínűleg az, hogy rokontalanul állunk itt közép Európában. A másik ok az osztrákokkal való közösség volt. A jó osztrák és cseh diplomácia a magyarok kardjára hivatkozott, ha külföldi udvaroknál nyomatékokat akart adni szavára, a magyar katonai bátorságát, vitézségét kegyetlenségként tüntette fel, hogy megijessze a nyugati burgerokat.

Még most is találni Magyarországgal barátságos nemzetek fainak tankönyveiben hasonló rágalmakat.

A Magyar Pedagógiai Társulat egyik főmunkássága, hogy amint már a Népszövetség egyik bizottsága is ezen dolgozik, a külföldi tankönyvekben helyreigazítsa a Magyarországra vonatkozó tévedéseket és helytelen adatokat. Ebből a célból a Magyar Pedagógiai Társulat sorra atvizsgálja az egyes külföldi államok tankönyveit és a vizsgálatok eredményeiről jelentést tesz az illetékes tényezőknél, akiket felkér arra, hogy a hibák kiigazításáról intézkedjenek. Most végezték el az olaszországi tankönyvek atvizsgálását. Husz elemi és középiskolai tankönyvet néztek át a római Collegium Hungaricum közreműködésével. Főként a földrajz- és történelem-könyvekben találtak több helytelen adatot és felkérték az olasz kormányt, hogy ezeket igazítsák helyre. A felhívásnak máris meg van az eredménye: az olasz kormány elrendelte a tankönyvek revízióját, illetve a hibák kiigazítását.

Átnézte a Magyar Pedagógiai Társulat a budapesti németbirodalmi iskolákban használt tankönyveket is és kijelölte mindazokat a pontokat, amelyek változtatásra szorulnak. Ezután összekötésbe lépett a német könyvkiadókkal és arra kérte, hogy intézkedjenek a téves adatok helyreigazításáról. A német könyvkiadók a legnagyobb előzékenységgel vállalkoztak erre és kijelentették, hogy a jövőben többé nem alkalmaznak olyan könyveket, amelyek tartalmi szempontból kifogásolhatók.

A németországi tankönyvek közül szintén atvizsgálták azokat, amelyek téves megvilágításba helyezik a magyarokat és felkérték az arra illeté-

keseket, hogy ezek kijavítása iránt is intézkedjenek. A német kiadók nemcsak ezt a kívánságot honorálták a legteljesebb mértékben, hanem kijelentették, hogy ezentúl mindig előzetesen megkérdezik a Magyar Pedagógiai Társulatot, mielőtt valamilyen Magyarországra vonatkozó könyvet kiadnának. A „Der grosse Herr” című enciklopédia kiadója

máris átküldte könyveit azzal a kérelemmel, hogy nézzék át a Magyarországra vonatkozó kérdéseket és adjanak véleményt, helytálló-e a benne foglalt adatok. A berlini és bécsi Collegium Hungaricumok vezetősége is bekapcsolódott már a Magyar Pedagógiai Társulat munkájába és segítségére van a tankönyvek átnézésében, kijelölve azokat a hibákat, amelyek ráknézve sérelmesek és a maguk részéről is akciót indítanak a hibás szövegek megváltoztatása iránt. Atvizsgáltak már a burgenlandi német és horvát nyelvű tankönyveket is, amelyekben ugyancsak találtak bizonyos hibákat és ezek kijavítását is munkába vették.

Az iskolacélokra kiutalt államsegély és a gazdasági iskola ügye a kisgyűlésen

A város decemberi kisgyűlését Bisztray Balu Gyula főispán nyitotta meg. A legelső pontot a belügyminiszternek, a közoktatásügyi intézmények létesítése és fejlesztése ügyében a tervezett végrehajtásoknak halaszthatatlan és elkerülhetetlen szükségességének megállapítására vonatkozó rendeletét dr. Puszkás Dezső helyettes polgármester ismertette.

Elmondja, hogy a város részére annakidején kiutalt államsegélyből a közoktatásügyi intézményeket, első sorban az iskolákat, ovodákat akarják rendbehozni.

A közoktatásügyi intézmények felszerelésére 8.000 P-t, a már tető alá hozott tanyai népiskola céljaira 30.000 P-t, a belvárosi elemi népiskola építésére 97.000 P-t, a szállásvárosi, józsefvárosi, kiscsávói népiszkolák bővítésére 110.000 P-t fordítanak.

A két új ovoda, közöttük a tervezett szentistváni is 40.000—40.000 P-be kerül. Az államsegély összegéből a fennmaradó 38.000 P-öt a belvárosi elemi iskola második emeletének építésére fordítják, azonkívül tatarozzák a tanonciskolát.

Rusztok Károly a gazdasági népiszkola mellett szólal fel. Az összeg más módon történő beosztása szerint a gazdasági népiszkola építését lehetővé tudja tenni.

Dr. Knézy Lehel ugyancsak a

gazdasági iskola fontossága mellett érvel.

Legányi Dezső mellette van a gazdasági iskola tervének, azonban a tanonciskola jobb elhelyezésével veszélyeztetve látja a felső kereskedelmi fiúiskola épületének felállítását.

Babics József a szentistváni iskolák rossz állapotáról szól. Dr. Gonczlik Kálmán apátplebános, mint az iparos és kereskedő tanonciskolák felügyelő bizottságának elnöke szól a kérdéshez. Szerinte rossz az iparos iskola elhelyezése, a három új tanterem azonban még nem jelenti a jobb jövőt. A tanonciskolának a belvárosi iskolába helyezését sem pedagógiai sem más szempontból megfelelőnek nem tartja. A felszólalásokra a polgármester hosszasan válaszolt és 41 pontból álló tárgysorozatának három első pontja után háromnegyed 6 órakor abbahagyták a csütörtöki gyűlést. A kisgyűlést pénteken délután 3 órakor folytatják.

— Áthelyezések az egyházmegyében. Kellner István györgypusztai plébánost az érseki hatóság Bogyzslóra helyezte át hasonló minőségben. A plébános már el is foglalta új állomáshelyét, ami a györgypusztaiakra a legkedvezőtlenebb, mert azóta lelkes nélkül vannak. Egyébként is a község szinte szomorúsággal vett búcsút lelkipásztortól, aki nagy ügybuzgalommal dolgozott érdekeikért.

Nagy karácsonyi vásár az Apolló-illatszertárban

Tekintve a rossz gazdasági állapotokat, habár az összes áruimat bárki által a legolcsóbban elérhető árban árusítom is minden vevő ajándékot kap az Apolló-illatszertárban Baján.

Vasárnapi levél

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Nagy bajok járnak mostanában erre mifelénk. Egymásután megvesznek a tehenek. A multkor már szivesek voltak megírni az ujságjukban, hogy a község bikáját elérte a baj, meg még egy másik tehenet, azóta azonban már nyolcra szaporodott a számuk.

Nagy baj ez az egyeseknek is, meg a köznek is.

A szegény Furu Péter bácsinak csak egyetlen tehené volt. Az táplálta az egész családot s az is elpusztult. Pedig milyen tehén volt az! Olyan volt annak a teje, hogy nem volt párja a faluban. Meglettek volna vele az egész télen. Mondogatta is a Péter bácsi nem egyszer:

— Anyjuk, „lutrit“ nyertünk akkor, amikor megvettük ezt a tehenet.

Aztán, hogy rájött a baj, nem tudták mindjárt az okot, hát megpróbáltak rajta segíteni. De hiába volt minden. Pedig még a szájába is benyultak. Sőt még a szomszéd is belenyulkált, mert azt hitték, hogy fulladozik a tehén, azért így akartak rajta segíteni. Pedig bár ne nyultak volna hozzá! Mert dolgos ember kezén mindig akad valami sebtezt s mikor kiderült, hogy megveszté a tehén, újabb gond utótt be.

— Hallod-e asszony? Pestre kell mennem, mert a tehén nyála a sebéhez ért. De még nektek is, mert ti meg a gyerekekkel ettétek a tejét.

S bizony így is lett. Felment az egész család, meg a szomszéd is,

mert hát nem lehet tudni előre, hogy mi lesz.

Tegnap aztán felkeresett a Kárász Kata néni s megbízottat ujjra, hogy írjam meg az esetet.

— Hát már mindig így lesz ez? Nem elég a kár, még Pestre is költösn a szegény ember? Tönkre kell menni! Így méltatlankodott a jó Kata asszony.

— En már azt gondolom, hogy összefogtak az urak a szegény ember ellen. Nem elég, hogy a doktoroknak van hasznuk az ilyen esetekből, még a vasut is azt akar

huzni? Itt helyben kellene az ilyen oltásokat is elvégezni, vagy legalább Baján. De éppen Pestre vinni! Gazdagítani a vonatot? Pesten is csak orvosok oltanak!

S van valami igazság Tekintetes Szerkesztő Uram a Kata néni beszédében. Hiszen már mindent tudnak oltani az orvosok, de azért úgy gondolom magam is, hogy nem olyan egyszerű az eset, mert bizonyára megkímélnék a szegény embert az ilyen költségektől, ha lehetne.

Szem.

„Magyarországon bőség van, mégis inség- akciókat kell felsorakoztatni“ — mondotta Medveczky Károly Halason a Mező- gazdasági Bizottság előtt.

A halasi mezőgazdasági bizottság vasárnap délelőtt tartott ülést, amelyen a gazdak szép számmal jöttek össze hogy meghallgassák a történeteket. Az ülést tulajdonképpen azért tartották meg, mert a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elhatározta, hogy mindenütt a kamara területén a helyszínen kíván meggyőződni a gazdak speciális panaszairól és kívánságairól, hogy így a segítés formáját ezáltal is könnyebbé tegye.

A gyűlésen Tegzes Károly elnökölt es jelen voltak, mint előadók Medveczky Károly gazd. főtanácsos és Gesztelyi Nagy László a kamara igazgatója. Az érdeklődők közt ott volt dr. Fekete Imre polgármester és dr. Babó Imre kormányfőtanácsos.

Az ülést fél tizenegy órakor nyitotta meg Tegzes Károly elnök, üdvözölte a megjelenteket és elmon-

dotta, hogy ez az ülés tájékozás szerzésre ült össze, hogy itt a kamara személyesen győződjék meg a sérelmekről, továbbá, hogy előadások keretében világosítsák fel a gazdákat a gazdasági helyzetről és a tennivalókról.

Ezután Medveczky Károly kezdett bele előadásába és lényegében a következőket mondotta:

— Az Alföld mezőgazdasági színvonalát feltétlenül fejleszteni kell. Az összes erőket egyesíteni kell, kulturális és társadalmi szemszögből tekintve is. Ez az Alföld a maga erejéből olyan embereket adott, mint Petőfi, Arany és Katona József, ez a föld alkalmas a nagyságok kitermelésére és ezért ennek a földnek biznia kell önmagában. A bajok kétségtelenül nagyok, amint hogy az is tény, hogy a mezőgazdasági termékek katasztrófális árzuhanást mutat-

nak. A kifogás az, hogy a gabonánk nem egyforma minőségű. Tény az, hogy gabonánk javításra szorul és az egységes típusnak kellene a gazdálkodásban érvényesülnie. Fel kell állítani magtisztítókat és szükséges volna, hogy a kormány idejében ossza ki a gazdáknak szánt vetőmagokat.

Mindenesetre azonban határozottan kell megállapítani, hogy a magyar buza van olyan jó, mint a világ bármelyik másik búzája.

Gabonaközraktárakat kell felállítani, mert ennek előnye ma már annyira közismertek és annyira beváltak, hogy annak hatása vitán felül áll.

— És most — folytatta Medveczky Károly — bármennyire hihetetlenül hangzik is,

meg kell állapítanom, hogy Magyarországon bőség van és mégis inségakciókat kell felsorakoztatni.

Amerikai buza árasztja el az egész világot és mellette az orosz buza. Csehország részéről a legkézenfekvőbb rosszakarat nyilvánul meg, amikor nem vesz magyar búzát, hanem szükségletét az oroszoktól szerzi be, így történhetik azután, hogy míg a kettészakított Komárom magyar részén 17 pengő a buza, addig a megszállt területen maradt Komáromban 45 pengő a buza mázsája.

— A magyar mezőgazdaságnak minden erejével a kivitel megeremelésére kell törekednie. Meg kell valószínűsíteni talán meg fokozottabb mértékben azt, amit Keckeméti a kivitel és főleg a gyümölcskivitel terén megtett. A halasi gyümölcs értéke kiváló és kifogástalan. Valamikor Halast emlegettek, mint a legérettebb gyümölcsközpontot és hogy mégis ennyire hátrébeszorult, annak is a halasi gazdak okai főképpen, azért, mert nem ismerték föl, vagy talán nem is gondolkodtak az egységes gyümölcsstípus megeremelésén.

Repülőgép

Repülőgép zúg a magasban,
Merészen ivel körre kört:
jöttén irigység kél a sasban,
az oroszán dühe kitör,
a dúvad búvik a vadasban,
báránykát felelem gyötör,
pacsirtaszáj himnuszra harsan,
s jászol mellett maradvá lassan
tovább kérődzik az ökor.

Élet

Mi ez élet?
— Egy eltévedt
hívó hang az éjben.
Ó, de alszik, alszik mélyen
az lrgalom, az lrgaszág,
ők a hívót meg nem hallják!
Csak a latrok, pimaszok:
kuvaszok és csikaszkok
vannak ébren
a nagy éjben,
a kutyák: hogy — megugassák
a farkasok: hogy — felfalják.

SZAMOLÁNYI GYÜLA

Fakó foliánsok az egykori császári és királyi katonai levelesládából

Irta: Dr. Klemm Gyula.

A természet most folyamatban levő őszi haldoklásának hírnökei, az őszi sivitő szélben ide-oda sodródó, hánykódó sárgult, fonnyadt faleveleink regimentje ott surran el minden este ablakom alatt; zizegésük, sutogásuk oly kísértetiesen, szomorúan hallatszik fel hozzám az őszi éjben... Elmulásról, enyészetről regélnék. Dérceipte, sápadt arcukat

nemsokára eltakarja a fehér hólepel, — a téli szemfedő... Addig is míg elporladnak az őket tápláló föld őszi iszapjában, fájdalmas mementóként száguldanak végig a napi élet zajától elcsendesedett, villanyfénytől gyéren megvilágított járdákon, a hideg őszi szélről süvítő éjszakában. Elmulásról sutognak nekünk, a földi élet mulandó vándorainak, az egykori harcterek sápadt arcú, fáradt harcosainak, kik csüggedt reménytelenségünkben szívesen temetkezünk olykor-olykor a régmúlt idők dicsőségéről, hatalmi nagyságáról, jólétről, megelégedésről regélő, sárgult papírra írott, ittlejlett levelei közé, hogy fellebbentsük az emlékezés kísérteties, titokzatos fátyolát, belenézve a multba, hogy felejtsük a sivár jelent, emlékezve „régiekre!...”

Most is az emlékezés fájó, de mégis oly vigasztaló útján járok, szedegetem össze a véletlen szeszélytől olykor utamba sodródó sárgult, porlepte foliánsokat. Évtizedek, századok poraival takart, gyűrődésektől barázdás lapjaikat simogatom szeretettel, sorba teregetem őket íróasztalomon s ők titokzatosan regélnék nekem szebb időről, jobb időről... régen elfelejtett emberekről... A hosszú őszi éjszakák nyomasztó csendjében velük bibelődöm, betűzöm fakult, kopott sorokat, miközben idézem elmult idők szomorú és dicső emlékeit... Elavult, régies magyar nyelvzetük, már nem szokatlan, idegen nekem, régi barátsággal, meghittséggel cseng füleimbe, annak a mult kriptájából feltörő hangja. A bennük rejlő, az egyszerű,

naív lelkek papírravetett őszinte megnyilatkozásai, a komoly és szertartásos hivatalos latin, vagy német nyelvű mezbe öltöztetett instanciák, határozatok, adománylevelek, dekrétumok fellebbentett titkai igaztatólag és mégis oly megnyugtatólag hatnak, a régmúlt idők itt felejtett sárgult leveleivel társalogni, szórakozni, buvárkodni szerető emberi lélekre...

A letűnt és lassan feledésbemenő császári és királyi katonai élet egy-néhány porlepte, fakó foliánsa fekszik előttem, íróasztalomon. Az esti villanyfény megvilágítja sárgult lapjaikat. Rámmeredeznek tekintélyt parancsolólag, a kétféjűsasos címerű pecsétjeik. „Svare-gelb” selyemzsinóros fűzésük még szorosan tartja egymáshoz avult lapjaikat, mintha ezzel is mintegy jelképezni akarnák az egykor oly hatalmas, gögős „Gesamonarchie” szoros összetartozandóságát, szétválaszthatatlanságát...

Hej! pedig azóta széthullott, a világégés mindent elsöprő viharában a dicső Nagymonarchia, leesett a büszke császári korona a felkent koronásfő fejéről, szétteredett vele Nagymagyarország hármashalmu, négyfolyamszete évezredes címere is... Diákkorom egy fájó, hazafias érzésemet felháborító emléke elrepült azóta, a duplafejtű sasos címer is, a zombori piactéren volt, II. József császár látogatását megörökíteni hivatott pyramis oszlopáról, mely sokáig dacolt a márciusi idusok szabadságot hirdető szelével.

Az idők vihara lemosta a „K und K” kaszárnyák kapuiról a „torpost” táköpönyegeiről, a magyarnak egykor

oly gyűlöletessé vált „svare-gelb” mázt, eltűnt a büszke magyar címer is a zombori 6-os honvédlaktanya ormáról is, helyén a szerb imperium duplasasos címere terpeszkedik. A bácskai honvédek vidám nótaszavától egykor oly hangos kaszárnyák udvarán szerb vezényszavak pattognak...

Miközben így szomorúan elmélázgatók és nézem-nézem a sárgult K. und K. levelesládákból előkerült foliánsokat, félébresztenek merengésből, az őszi éjszakai csendben, a közeli bajai kaszárnyák, a K. und K. világból átvett, kilencórás takarodójának szobámba szűrődő megható, imádságos hangfoszlányai, emlékeztetvén a jelenre, a valóságra, mely meghozta ugyan a magyar szívek által régvárt nemzeti hadsereget, nekünk bajaiknak „Zrinyi Miklós” ezredének szívünkhozótt hadfiat, — de trianoni béklyókba verve...

Fonnyadt, sápadt veronai levelek...

Az emlékezés, multbalátás kaleidoszkopjába nézve, szemembeötlök hét fekete levél... a halál szomorú hírnökei... Messze a hazai, bajai földtől, idegenben, az olasz Veronában rég elhalt magyar bajai fluknak, a császár bakancsosainak „Totden-Schein”-jai „Testimonium Mortuale”-jai, — halotti levelei meredeznek rám, fakó arccal, elmulást hirdelve, miként testvéreik, az őszi hulló falevelek... Rubrikás, katonás soraikból a „nagy kaszás” izen haza töpörödött anyókáknak, talán várakozó hitveseknek, vagy mátkáknak...

Ez a gyümölcsstermesztési rendszer még ma sem késett el és még mindig nem mult el az ideje annak, hogy a gazdák saját sorsukon segítsenek.

— Itt van az Alföldnek és főképen Halasnak a juhtenyésztése is. Bűn és elhibázott dolog, hogy a juhhusnak nemhogy propagandát nem csinálnak, de egyenesen lenézik ezt az ősi magyar eledelt. A fővárosi vendéglőknek élsősorban kellene a juhhus propagálni, mert az jól elkészítve még a gurmandokat is kielégíthetné. Budapest a behozatalt is elzárja magától. Minden még oly kisértékű terményre óriási vámokat szednek a fővárosban, arra kellene törekedni, hogy ezek a fővárosi vámsojompók leromboltassanak. Ez a fővárosi vámrendszer annyira elharapódzott, hogy ha innen ingyen visznek föl valamit, akkor is méregdrága, mire a pesti piacot eléri.

— A kartellek garázdálkodásának is véget kell vetni. Egész Európában nálunk van a legdrágább szén, ami az iparra rendkívül nyomasztólag hat és így közvetve a gazdákra is. A külföldi szénre óriási vámtarifák vannak és így ez a jobb szén ide be sem hozható, viszont az itteni szén kartellbe tömörült és minden következmény nélkül végzi az árduktatúrát. Drágák az építőanyagok, drága a vas és drága a fa, mindent megdrágít a kartell. Magyarországon is meg kellene valósítani, amit Mussolini Olaszországban megvalósított, a legfelsőbb gazdasági tanácsot. Ez a tanács mindent gyorsan, bürokráciamentesen elintézik, míg nálunk az ilyen ügyek minisztertanácsokon és különböző más fórumokon olyan utat tesznek meg, hogy mire meg is valósulnak, már szinte tárgytalannokká válnak. A tanyák nehéz helyzetben is segíteni kell, elsősorban a már ezerszer hangoztatott utépítéssel.

— A Duna-Tisza csatorna meg-

építése ma sürgetőbb, mint valaha is volt.

Medveczky Károly ezzel be is fejezte előadását, amit Tegzes elnök köszönt meg.

Ezután dr. Gesztelyi Nagy László a kamara igazgatója mondott beszédet és a következőket mondotta:

— Nem szabad mindent a kormánytól várni. A gazdák segítsenek magukon is, ha érvényesülni akarnak. A drága hitelek és az óriási kamatterhek ölik meg a gazdatársadalmat. A cipő drága — mondotta — de a tehén bőre olcsó, a ruha drága, viszont a gyapju olcsó. A nagy árkülönbözetet radikális módon

le kell törni. A gyümölcsstermesztés legyen a gazdák legelsőrendűbb feladata. Itt már sokféle program megbukott. Volt először is a többtermelés jelszava, ez megbukott. Jöttek utána a fajbaromfiakkal, ez is megbukott. Maradjunk a közönséges úgynevezett paraszbaromfiaknál, mert ez kifizeti magát és ez a baromfi dacol az időjárással és sok mindenel, amit a fajbaromfi nem bír el. Az adózás valóban lehetetlen és az ugyancsak a közmunkaváltás is.

Utána id. Nagypál Ferenc rövid pár szóban köszönte meg az előadásokat.

Szekszárd vezető emberei kísérik Bajára a vendégszereplő Szekszárdi Dalárdát

A hangverseny vasárnap este a Nemzetiben lesz

Baja város zenei kulturájának fejlesztésében tagadhatatlanul nagy része van a Bajai Daloskörnek. A már hosszú esztendőket óta magas színvonalon álló dalárda méltán kapta meg a művészi teljesítményeinek kijáró elismerést. Hogy a Bajai Daloskör országos viszonylatban is ilyen tekintélyre tett szert, abban kiváló része van a dalárda kitűnő karnagyának, Herr György zongoraművesnek, aki paratlanul tökéletes zenei tudásával megalapozta a Bajai Daloskör jövőjét és hírnevét.

A Bajai Daloskör most ismételtelen jelentőségteljes zenei eseménnyel fogja gazdagítani Baja város közönségét. A Szekszárdi Dalárdával egyetemben gyönyörű műsora, impozáns hangversenyt rendez.

A hangversenynek már a napokban közöltük teljes műsorát s ez a

program, ugyszintén a két dalárda művészete a legnagyobb sikerű produkciót ígéri.

Ismeretes, hogy a Bajai Daloskör az év elején a Szekszárdi Dalárda meghívására Szekszárdon nagy sikerrel szerepelt. A Szekszárdi Dalárda viszont a bajaiak meghívására vasárnap jön Bajára. Jellemző a vendégszereplő szekszárdiak öntudatára, hogy a vasárnap délután Bajára érkező Szekszárdi Dalárda kíséretében a város színejavát küldik. A 4 tagú dalárda kíséretében 17 előkelő állású szekszárdi vezetőember jön Bácsmegeye székhelyére, akik érkezés után megkoszorúzzák Tóth Kálmán szobrot.

A szekszárdi dalosok kísérei: dr. Zsigmond Ferenc ügyvéd elnök, Molnár Sándor arm. társ. igazgató atelnök, Németh Gyula ev. lelkész

Standard 3a

3+1 CSÖVES HÁLÓZATI RÁDIÓ!

karnagy, dr. Kunczer Jenő ügyvéd egyes. ügyész, dr. Bus Lajos városi tisztifőügyész, dr. Bordás Árpád rkap. a szekszárdi rkság vezetője, dr. Cs. Papp Jenő, városi tanácsnok polgm. helyettes, Csapó Jenő szövetkezeti igazgató, dr. Bolgár Kálmán kir. tvsz. bíró, dr. Hadnagy Albert várm. főlevéltárnok, dr. Horváth Jenő ügyvéd, Lakner Sándor rendőrfelügyelő, Malonyai Elemér tanító, szöv. igazgató, dr. Marxreiter Alajos ügyvéd, Schneider János a Szekszárdi Népbank ig. a Tolnamegyei Ujság főszerk., ifj. Szeghy Sándor gyógyszerész. Wachter Károly kir. jbir. alelnök.

A felsorolt nevek közül láthatjuk,

Az Erhercog Franc Karl császári és királyi 52-ik gyalogezred Veronában volt tábora postája sodorta ide e sárgult leveleket... Azt regélik, hivatalos latin és német nyelven, Klácsányi Zsigmond és Stetcer Ignác „feld-káplán“-ok (Capellanus Castrensis) által kiállítva, hogy a francia császárság bukása után osztrák császári uralom alá került olasz veronai erődben, bajai származású hat „infanteriszt“ és egy „korporal“ az azurkék egű Veronában, Udinében, Urago-Mellában örökre lehunyt szemeit... „sepultus est in cameterio militari“ eltemetett a katonai temetőben... morbus an mors... a betegség, illetve a halál oka: „Abcehrung“, „Lungensucht“, tüdővész... Ime, szép sorjában leírom rég elkorhadott lejtájkak szomorú, beszédes feliratát: Infanterist Mathias Schoffer 49 éves † 1837 március 27 Verona, infanterist Paulus Gyurákovics 27 éves, † 1836 december 11 Verona, infanterist Stephanus Kitionits 24 éves, † 1836 augusztus 23, Udine, infanterist Johan Schlegel 23 éves, † 1838 június 8 Urago-Mella, Brescia, infanterist Michael Poszavátz 22 éves, † 1838 február 13, Cremona, Lombardia, infanterist Joseph Geogevich 21 éves, † 1838 július 22, Cremona, korporal Stephan Taub 26 éves, † 1838 május 22, Cremona. A halotti levelek hátlapjain ezen hivatalos feljegyzés áll: „Kaptam Bójtás havának 16-án 1840 Sebők József főjegyző.“ Elég sokáig érkeztek és hosszú hivatalos utat tettek meg a halál e szomorú hírnökei míg Bajára érkeztek. A magyar szívnek,

tüdőnek oly idegen olasz levegőt nem bírtak el a szegény bajai „Károly bakák“ ott pusztultak el messze idegenben, sorvasztó kórban, nem fogta le szerető kéz haldoklásukban szemeiket... Azóta a hét bajai, élete ifju virágában elhunyt közvitéz csontjai rég elporladtak, sirhantjuk is behorpadt, elgyöpösödött. Előhírnökei voltak e katonai sirhantok a későbbi sirhantok ezreinek és ezreinek, melyek a világháború folyamán a Piave, Ecs, Tartaso és Mincio olasz folyók partjain, a Dolomitokban, San Michélen, a tolmeini, doberdói magasiatokon oly gombamódra nőttek ki a földből...

Hét reményteljes bajai ifju korai, tragikus elmulásáról regélnék e sárgult, az élet fájáról lehullott, veronai levelek... Hét magyar anya szíve szorult össze és patakzott a könnyáradat annakidején, a városi magistratustól vett szomorú hirre... Istenem! azóta mennyi magyar vér áztatta az olasz földet, mennyi magyar anya és hitves öltött gyászt, — őszí fakult, sárga veronai papírlevelek, — a halál hírnökei — de megzaporodtak azóta!...

Egy humoros, zöld, reményteljes veronai levél

A hideg lehelet, mely a halál szomorú hírnökei, a fakult, sárga levelek nyomán átjárta lelkemet, elenyészik, — megpillantok egy szarkaláb betűs, zöldszínű levelet, infanterist Anton Táborovits írja haza, az

Urnak 1841-ik Esztendejében március 16-rol kelteve Veronából, Kumbaja nemes község előjáróságának és nótariusának címelve, alázatos kéressel fordulván hozzájuk:

„Jó Uraim! Kívánom hogy Ezen egy vagy két Rend írásom Tallálja fris és állandó Egészségben nékem az mi az magam Dolgát illetvén fris és állandó vagyon, az mellyhez hasonlót kívánok az egész Tanátsnak Ellőjárókkal együt és könyörgök mint alázatos szolgáljuk hogy minél elléb nékem 10 forintot váltóban az Zombori krigs komendónak adjanak által hogy az nékem szolgálta által az majd Tudja hogy mit kellett velle tselekedni. Mind Ezeknek Uttána az Ur istenek Oltalmába ajállok mind kitsintől fogva nagyig. Ezen Szükségem kénszerit Ezen kéresemre mivel az marsban vallo véletlen szerencse Trafálván az leher ruhámból meg fozztottak azért is kénttellenitettem vissza hazamba az Urakhoz tojamodni Ezel maradok allázatos Szolgáljuk E. H. Franc Cávól Regementjében No 52—10 Compániában Kapittány Ur Szilovetzky vezéllése allatt köz vitéz Anton Táborovits.“

Hogy a „könnyű magyar“ alsó mezzétől tragikomikusan megfosztott infanterist Táborovitson tényleg segített és megkönyörült nemes Kumbaja község magistrátusa az kitünik a levél hátlapjára vezetett ezen sorokból: „Zehn floren geld abgesendet vom hofrichter Hugyi Lajos“. Szóval a tíz forint tábora postára adatott.

A levélpapír víznyomásos jelzésén Ferdinand császár mellképe látható e körirattal: „Ferdinandus Imperatore D'Austria E'Funca D'Italia“ Hej! azóta hová lett az osztrák császár Lombardia, Verona, Velencét birtokló hatalma, dicsősége?... *

Az akkori katonaeletre egy igen jellemző okmány az alábbi szövegű sárgult, fakó írás:

„Nyomatvány

Nyolcvan az az 80 forint váltó pénzben mellyeket én alul írott Percl Mártony kasszájából készpénzben katonáskodásom fejében Szaller András gyámtyától minden heány nélkül hogy felvettem megőszinezem s Nevem aláírásával erősítve adom. km. Baján November 11-én 1849. Mi előttünk Hoffmann Pal jegyző

Michael Luc s. k.

A bécsi kapucinusok kriptájában csendes, örök álmukat alusszák az egykor oly hatalmas osztrák császárok; „medvetalpas“, „vaffenrockos“, piros „parolis“ magyar bakancsosaik regementjeit elsöpörte az idők vihara, szétszóródtak, mint a hulló őszi sárgult falevelek az avarban... „Transit gloria mundi“ a dicsőség, világalom elmulik... Vajjon felharsan-e még a büszke „Eugen mars“ „Radetzky induló“? Utra kél-e még a cserlombos magyar katonák regementje, a kéklő Adria, a fenyőlombos Kárpátok, Erdély hólepte bérci felé?... *

hogyan veszik a bajai szereplést. Már most a bajai közönségnek a feladata, hogy kellően támogassa a Bajai Daloskört munkájában és mindent elkövesse, hogy Szekszárdnak Bajáról táplált jóvéleményét — az érdeklődéshiánnyal — meg ne ingassa. Az kétségtelen, hogy a Bajai Daloskör művészi színvonalához szó nem férhet. Baja város tehát önmagát fogja megbecsülni, ha érdeme szerint méltányolja a zenei eseményt, ezt pedig csakis a telt házzal tudja igazolni. Kissé különösen és Bajára igen kedvezőtlenül hatna, ha a nagyszámmal érkező intelligens embert nem fogadná illő érdeklődés. Ezuton ismételt felhívjuk a közönség figyelmét a nem mindennapi zenei élményre.

A hangverseny 7-én, vasárnap este 8 órakor a Nemzetiben lesz. Jegyek elővételben 1:50 P-ért Fogt Ferenc és Wagner Antal kereskedésében kaphatók, azonkívül a tagoknál. A jegyeket ajánlatos a hangverseny előtt biztosítani.

Itt közöljük, hogy a Szekszárdi Dalárda és kísérei a Bajai Daloskör vendégei lesznek és vasárnap délután 1 óra 28 perckor érkeznek Bajára, innét a Tóth Kálmán Kaszinóba uszonnára mennek. A Dalárdát a bajaiak az állomáson fogadják.

H I R E K

a megszállott Bácskából

— **A Vajdaság adóterhe.** A miniszterlátogatások alkalmával a Vajdaság sok helyén, mondhatni mindenütt az adók rendkívül súlyos voltáról panaszkodtak a minisztereknek. Így Óbecsén Galambos Ferenc dr ügyvéd kimutatást adott át a minisztereknek arról, hogy az 1929. évi adók 30 százalékkal nagyobbak, mint az 1928. évié, az 1929-nél pedig az 1930. évié magasabbak. Kimutatta, hogy míg 1914-ben egy hold föld adója 1 mm. buza volt, ma pedig 2 mm. Súlyosbítták a helyzetet a városi és községi, valamint a bányai hatalmas pótdók is. Óbecse pótdója pl. 900 százaléka a réginek, pedig ma a pótdók maximuma vannak, ezt a maximumot azonban pénzügyminiszteri engedéllyel mindig és tetszés szerint túl lehet lépni.

— **Már dr Lallosevics János** is megelégette a diktaturát. Legalább is erre vall az az eljárása, hogy a zombori városi tanács tagjává való bányai kinevezését visszautasította az azal az indoklással, hogy a megtiszteltetést és az ezzel járó kötelezettséget nem akarja és nem is bírja vállalni. Lám, lám, pedig Lallosevics János elnöke volt az 1918. november 25-i újvidéki gyűlésnek, mely az ősi hazától, Magyarországtól való elszakadást „felszabadulás az évszázados járomból és elnyomottságból” hamis jelszavak mellett kimondotta!

— **A „demokrata”** Jugoszláviában megint egy újabb határozat, mely arculverit a polgári joggyenlőség elvét. Szabadka város tanácsa kimondta, hogy súlyos adósságai törlesztésére 1000 hold földet elad, de a földből csak szilvák vehetnek, a többi „felszabadított” egyenjogú állampolgár nem.

Öntözésre, erőművek hajtására, halastavak létesítésére kell felhasználni a Duna-Tiszaközi ármentesítő csatornát

Amióta ezt a keskeny, csaknem Csepelnél kezdődő vízlevezető csatornát elkészítették szünet és haszon nélkül ontja azt a drága vizet a Dunába, amit öntözésre, vagy hasznatható erőfejlesztésre fel lehetne használni.

Az utóbbi évtizedben országszerte igen sok földet mentesítettek a már régebbi idők óta rájuk telepedett vadvizektől. Nagykitérjedésű töretlen földek kerültek eke alá, hogy fokozottabb mértékben szolgálják a magyar mezőgazdaságot, hogy legalább részben pótolva legyen az a nagy veszteség, ami a rákereszközt békeszerződés által előállott. A cél minden esetben helyes volt, ám a hozzá fűzött nagy remény, illetve a várt eredmény nem felelt meg mindent a várakozásnak. A szárazra került földterületek igen nagy része szikes talaj, ezt pedig nem kedveli a vetemény, kiváltképpen ha még olyan nagy szárazság is sanyargatja, amilyen az utóbbi években volt. Ma már az egész ország közvéleménye hangosan követeli az Alföld kiszikadtságának megakadályozását, mind erősebb lesz az a felfogás, hogy öntözőművek nélkül mezőgazdaságunkkal lemaradunk a népek versenyéről.

Térjünk vissza tehát, most már a mi határunkon is atvonuló ármentesítő csatornára, nem bűne így, ahogy van, minden haszon nélkül szüntelenül mozgó vizet a Dunába eresztetni? Hiszen beleereszthetjük ezt akkor is, ha hasznos dolgot végzetünk vele, akkor is fog felesleg maradni a Duna céltalan táplálására. A csatorna csaknem egész útján szántóföldeken, réten legelőkön visz keresztül, vízduzzasztó zsilipezéssel milyen egyszerű lenne ott, ahol kell, akkor, amikor kell

annyi vizet eresztetni a szomszagos földekre, amennyit a rajta lévő vetemény kíván. Kellő öntözéssel minden hold terméshozamát meg lehetne kétszerezni, sőt talán háromszorozni is. Sokkal mostohább földeken, sokkal mostohább viszonyok között, ugyan hogyan kenyszerítenek a földet terméshozamra, ha nem öntözéssel. Vegyük csak mintának az Alföldön elszórtan lévő boltgárkertészeteket, ott világosan látni fogjuk, hogy mit jelent a rendszeres öntözés úgy termény-, mint pénzbőlileg.

Ha tovább szemlélődünk ezen a téren, úgy arra is rájövünk, hogy a céltalanul iramló vízzel erőműveket is lehetne hajtani, természetesen ezt is csak duzzasztással. Mindezen-tul van még valami, amire szintén hasznathatóan fel lehetne használni ezt a vizet. Nemzetgazdaságunkban ma már mindig fontosabb, mindig nagyobb szerepet kezd vinni a mesterséges haltenyésztés. Haltenyésztésre mindenkor az a legalkalmasabb terület, ahol a tó vizét tetszésünk szerint szabályozhatjuk. Az ilyen vízszabályozás szükséges lehet medertisztogatásra, kihalászásra, de legfőképpen a halak kelendő menyiségű vizének ellátására. A csatorna tőszomszédságában létesített halastavak pompásan megfelelnek ennek a célra.

Amint látjuk, ez a csatorna egy eleven erőforrás, mely a kiaknázásra vár. Utóbb vagy előbb ugyszakítani kell már az eddigi felületes mezőgazdasági rendszerrel, ha élni akarunk. A mezőgazdaság átalakulásától függ tehát jövőnk sorsunk, ott pedig, ahol már is változtatni lehet a mai helyzetet, nagy bűn lenne mindent a régiiben hagyni. K.V.

Drágább van, jobb nincs!

Az 1930-as Morris Oxford Six

a hathengeres kétliteresek legjobbjá.

Finger typ controll, hidraulikus fékek, triplex üvegezés stb

Áraink, hitelfeltételeink a legjutányosabbak

kérjen felvilágosítást, ajánlatot:

Morris Autók Képviselete Budapest, VI., Andrásy-ut 28.

Megjelent a Szent Imre Év Albuma

A legszebb, legkedvesebb, legolcsóbb karácsonyi ajándékkönyv

Huszár Károly, a Szent Imre Év rendező főbizottságának elnöke hatalmas diszalbumban összeállította a Szent Imre Év ünnepségei őt készült 300 fényképfelvételt. Művészi formában, ragyogó mélynyomású technikával, 208 oldal terjedelemben megjelennek újra mindenki előtt a nagy ünnepségek káprázatos képei.

A Pápa őszentsége, Sincero legátus, a hercegprímás, az öt

külföldi kardinális, a püspöki kar, a kormány, Izabella főhercegnő, a főváros főpolgármestere, a főbizottság férfi és női tagjai, vidéki főszervezők, a legnevezetesebb külföldi vendégek, valamennyi gyűlés elnökeinek és szónokainak egyéni arcképe vezet be a művet. Öt nyelvi előszó, a pápa apostoli körlevele és a magyar püspöki kar pástorlevele a szöveg. Azontul csupa kép minden, mintha csak egy

mesés film peregne le előttünk.

Kezdődik az americana nagykáptalanjának gyűlésével, amelyen meghirdette Serédi hercegprímás a magyar Szent Évét. Felelevenednek a máriabesenyői férfi és az esztergomi nőizárandókat emlékei. Mintha a szemünk előtt robogna be Budapestre a legátus díszvonata.

Szebbnél-szebb, szabadisznak kiválóan alkalmas budapesti látványos tájképek következnek, amelyek közül különösen a csodálatos estéli felvételek elragadóan hatnak.

A Szent Imre szobor felszentelése, az ismerkedési estély, a vérmezői táborigmise, a Krisztus király diadalutja a Dunán, a Eucharistikus világgyűlés, a Szent Jobb körmenet több mint 100 felvétellel szerepelnek.

A tiroliak, a külföldi zarándokok, az ünnepi csarnok, a női nagygyűlés, a kardinálisok, a főpapság, a notabili tások, Apponyi Albert gróf, a szentséget vivő hajó, a fényárban uszó Dunapart, a mesés tűzijáték, a szerzetesrendek, a különböző nemzetek diaksága, a leventék, a cserkészek, falusiak, a katolikus egyesületek, a szivgárda, a kongregációk, a céhek, a varnegyei kütdötségek felvonulása, a szent ereklyék, a kormányzó és kísérete, a plébániák processziói, a Szent Imre ünnepségek a parlamentben és a szobornál, a Zichy Nándor-szobor leleplezése és a szegedi Fogadalmi templom felszentelése mind élethíven vannak megörökítve.

A főbizottság, melynek kiadásában ez a várvavárt és biztosan világsikert jelentő Szent Imre Album öt nyelven megjelent, úgy intézkedett, hogy mindazok, akik legkésőbb december hó 20-ig előfizetnek a Szent Imre Albumra, abban a kivételes kedvezményben részesülnek, hogy 6 pengőért kaphatják ezt a művészi értékű emlékkönyvet, amelynek könyvkereskedői ára 10 pengő lesz.

Nem szabad ennek a nagyértékű műnek hiányozni egy karácsonyfa alól sem Katolikus urházak, könyvtárak, intézetek, iskolák, egyesületek legkedvesebb díszé lesz. Katolikus hitünknek, nemzeti felemelkedésünknek, kulturfelnyünknek egyik legszebb dokumentuma Huszár Károly könyve.

Ebből a remek albumból ezeket kellene külföldre küldeni, mert ennél nemesebb propaganda el sem képzelhető. Akinek van barátja a messze idegenben, ajándékozza meg ezzel a ragyogó díszkönyvvel, amely dícsőséget szerez a magyar katolikus népnek és becsületet Magyarországnak.

A nagy karácsonyi vásár már megkezdődött
 játék árú osztályunkban feltűnő olcsón lehet vásárolni.
 Mesekönyvekben és szépirodalmi könyvekben óriási választék az Új-Elet R.-T. könyvkereskedésében.

A nagy karácsonyi vásár már megkezdődött
 Mese-könyvekben és szépirodalmi könyvekben óriási választék az Új Élet R.-T. könyvkereskedésében.

Ha
 karácsonyi bevásárlásra
 Budapestre jön,
 látogassa meg

Kölzer
 divatháza
**kabát-
 vásárját.**

Néhány tájékoztató ár:
Nutrietebunda P 160
szőrméstélikabát P 45
Angoltélikabátok P 85
 dusan szőrmézve 105 és
Gyapjú jamper
 ruha P 29.80

Postai rendeléseket
 pontosan teljesítünk.

Kölzer
 divatháza

Budapest,
 IV. Kosuth Lajos u. 9.

Ha mindazok, akik a feledhetetlen napok rendezésében közreműködtek, segíteni fognak a terjesztésben is, akkor ezzel betetőzzük az egész Szent Imre évnek hatalmas, népmivelő munkáját

Több ezer katolikus férfi és nő, ifjú és öreg, világi és pap személyesen felismerheti magát a sikerült illusztrációkon. Egész életre szóló emlék lesz ez tehát mindazoknak, akik személyesen részt vettek a Szent Imre ünnepségeken.

Ne késtekedjen senki a megrendeléssel, mert csak korlátolt mennyiségben jelent meg az első kiadás és az esetleges utánnyomás sok időt vesz majd igénybe.

Előfizetni a pénz előzetes beküldésével a következő címen lehet: Szent Imre Főbizottság Budapest, IV., Veress Pálné-u. 9.

Szent István Társulat összes kiadványai az Új Élet R.-T. könyvkereskedésében kaphatók.

Zentán az új kövezetvám szabályzat 15—50-szeresére emelte a vámdíjakat, úgy, hogy a közönség más városokba jár vásárolni. A zenta kereskedők emiatt roppant fel vannak habozva, tiltakozó gyűlést tartottak és a kormánytól a vámtetelek azonnali leszállítását kérik, máskülönben sorra tönkre mennek.

Beszéljünk magyarul!

Mert nem tudunk. Néminemű bizonyosságok:

10. Kezdetét veszi és társai. „A teadélután öt órakor veszi kezdetét A tanfolyam december hó 1-én veszi kezdetét.* Már ugyan hogyan venné? Ingyen, pénzért, olcsón, drágán? Kezdődik, punctum.

Sok magyar ígének nincs meg az a képletes értelme, ami megvan más nyelvben, viszont sok magyar ígének olyan képletes értelme is van, ami más nyelvben nincs. Azért erőltetett finomkodás, tudálékosság és bűn idegen nyelv mintájára szólásokat faragni, a magunkéit meg agyonhallgatni és pusztulásba engedni. Ha van, magyaros szólást mondunk az idegen (főképp német) nyelv képletes igéi helyett, ha nincs, egyszerű kifejezést. Ime asztalja a bűnös hasznalatnak:

a. Vesz. A beteg nem vett magához semmit: nem evett, nem ivott. Vette levelet: kaptam levelet. Jó szívvel veszem: fogadom. Fáradságot vesz: sokat fáradozik, utána jár, em sajnálja — nem restelli a fáradságot. Szabadságot, bátorságot vesz: bátorkodik, merészkedik. A harcot, a küzdelmet, a versenyt nem föl vesszük, hanem szembe szállunk, síkra szállunk versenyre kelünk. A cselédet sem vesszük fel, hanem felfogadjuk.

b. Nyer. A magyar ember csak lutrin, fogadáson, játékon, löversenyen nyer — ha nyer, de nem nyer felvilágosítást, jutalmat, hanem kap. Az ügy nem nyer sem bebizonyítást, sem elintéztést, sem befejezést, hanem bebizonyul, elintéződik, befejeződik, véget ér, befejezik.

c. Hoz. Bűnös, mikor tudomásra hoz: tudtára ad, tudat, értesít, értésére ad. Mikor oly helyzetbe hoz: juttat. Mikor levonásba hoz: levon, leír. Mikor javaslatba, indítványba hoz: javasol, indítványoz. Mikor kapcsolatba hoz: összekapcsol, összeköt. Mikor mozgásba hoz: megmozdít, megindít. Mikor tisztába hoz: eligazít, kiegyenlít, tisztáz. Mikor rendbe hoz: elrendez, rendbe szed. Mikor zavarba hoz: zavarba ejt, megzavar. Mikor ítéletet hoz: ítéletet mond, ítéel. Mikor határozatot hoz: határoz.

d. Jön az efféle elszólásokban: Hogy jövök én ahhoz: mi közöm hozzá, mit érdekel engem. Mennyibe jön ez a dolog; mennyibe kerül, mi az ára. A beteg magához jön: magához tér, föleszmél. Ez és ez onnan jön: onnan ered, ez és ez az oka. Divatba jön: divatba kap, felkapják. Mozgásba jön: megmozdul. Sokba jön: sokba kerül. Pénzhez jön: pénzre tesz szert.

Kizárólagos

FIAT

vezéreképviselőt:

FIAT AUTOMOBILOK MAGYAR ELADÁSI R.-T.
 Budapest, IV., Váci-utca 1. Telefon: 828—48.

„514,” „521,” „525” turakocsik
 teherkocsik 0.4—5 tonnái
 minden nagyságban és eredeti alkatrészek, valamint becserélt

F-I-A-T

és egyéb márkájú kocsik kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Most én jövök: rajtam a sor. Kijöttek a művei: megjelentek, kiadtak, közzétettek. Egyre jön ki: egyre megy, mindegy. Kijön a fizetéssel: beéri vele, meg van vele, elég neki.

Sajnos, a sorozatnak folytatása következik. —s.—

Megérkeztek a Maczkó-könyvek az Új Élet R.-T. könyvkereskedésébe.

Beszéd- és értelemgyakorlat

Mikulás napjáról

A jó tanító bácsi végig vezette apró csemetéit a városban s a kis bámuló magyaroknak mutogatta az ünnepi kirakatokat. A sok ügyes reklám elragadó felkiáltásokra, torkos megjegyzésekre csábította a csiripelő kis nepséget.

Az iskolában mindenkit a helyére igazított s most kezdetét vette az az óra, melyen a fejlődő emberkének értelmét és beszélő készségét egzeci-roztatta a tanító bácsi.

— No, gyermekek, hát hol is jártunk most? Egyszerre minden kéz a levegőben volt es motolláztak az ujjak, mint a szélmalom karjai

— A városban. Megnéztük a kirakatokat.

— És mit láttunk s kirakatokban?

— A Mikulást!

— Miféle Mikulásokat láttunk a kirakatokban? — Megmondja a Pista.

— Láttunk nagyszakállu öreg bácsit.

— Hát még? Na Jóska!

— Meg ördögöt. Krampuszt.

— Mit csinált a krampusz?

— Tanító bácsi! Tanító bácsi! Én, én!!

— Na kis Kovács!

— Lánkra verte a kislányokat, meg a kislányokat és egy söprikével jól elverte őket.

— Az ám! Pedig ugye kosarat hozott a hátán. Ugy jött, mintha ajándékokat akart volna kiosztani. De hát semmi sem volt a kosárban. Láttad ezt Ferkó?

— Láttam Tanító bácsi. Ott a Tóth Kálmánnak át, abban a boltban.

— Jól van. Ajándék helyett láncot hozott, meg verést. Es hosszú nyelvet öltögette a kisgyerekekre. Látjátok fiaim, ez volt a Vörös Órdög. Ez nemcsak a kisgyerekeket ijesztgeti ám, nemcsak azokat veri lánkra, nemcsak azokon korbácsol végig, hanem a nagyokon, a felnőtteken is.

— Az én apámon nem bír ám, kiáltott közbe a kis Molnár Petyi — az nem fél tőle.

— Igen ám Petyi, csak hogy az öregeket is becsapja, mint a kislányokat. Ugy jön, mintha ajándékot hozna, segíteni akarna. A nyelvet sem öltögeti mindjárt. A lábát sem mutogatja először. Csak amikor hátranyul a kosarába ajándékért, akkor előkapja a bilincseket, rácsattintja az emberek kezeire s most bujjik elő a lóláb, most jön a virgács s a nyelvet most öltögeti kárörömmel, vigyorogva!

— Én elszaladok előle, engem nem csap be.

— Megmondom apámnak is, hogy ne álljon vele szóba!

— No aztán még milyen mikulást is láttunk?

— Öreg bácsit; nagy szakállu volt! — sivitott hátulról egy cinege hang.

— Ez is vörös volt? — Sanyi; Kovács Sanyi?!

— Nem Tanító ur! Fehér volt a szakállu és nagy volt. Szánkót húzott és meggömbült a kosár alatt.

— Hát ez mit csinált a kisgyerekekkel?

— Ez nem verte meg. Éjjel jött, mikor esett a hó. Angyalok kinyitották neki az ablakokat s míg a gyermekek aludtak, sok ajándékot tett le szobáikban.

— Az ám. S mire fölébredtek volt-nincs Mikulás bácsi! Ezért aztán sok kislány nem is hiszi, hogy a jó Mikulás bácsi hozta az ajándékot. Mert ő nem látta. Mert nem lármával jött, nem doboltatott maga előtt, mert szép csendesen hozta az ajándékokat!

— De bizony ő hozta, tanító bácsi, mert az én anyukám látta, mikor kiment a kapun. Két kis angyalka húzta utána a szánkót.

Igy valahogy beszélgettek a két-féle Mikulásról a kis magyarok. A Vörös Mikulásról, meg a Fehér Mikulásról. Azt hiszem nem ártana, ha az öreg magyarok is odaülnek az öreg tanítómester lába elé s egy kis értelemgyakorlatot tartanának a Vörös Krampuszról, hogy a beszédgyakorlatuk kissé helyesebb legyen okelmérő.

Bevezetőnek és hangulatkeltőnek talán jó lenne ez a kifancamított versike:

„Új mellem a kandallóhoz,
Fel van szitva melege.
Mikulásról, — Edes, Kedves, —
Im halljad, egy csuf rege!”
Hisz ugyis olyan kifancamított dolgokról kell emlékeznünk.

Mihályfi János

Üzletbérleszállítási mozgalom

A bajai üzletbérletők egyöntetűen beadvánnyal fordultak az OMKE helyi csoportjához, azon kérelemmel, hogy a válságos gazdasági helyzetben immár elviselhetetlenné vált konjunkturális üzletbérlet azonnali leszállítására rendkívüli nagygyűlést hívjon egybe. Csütörtök este tárgyalta az OMKE az üzletbérletők beadványát és azt a határozatot hozta, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a Nemzeti Szálló dísztermében, az Ipartestülettel karöltve nagygyűlést rendez, melyre az összes üzlet és műhelybérlet kereskedőket és iparosokat meghívja.

Ugyanekkor a Bajai Ujság felhívást intéz azokhoz a bérletkötőkhöz, kiknek házigazdáik a méltányos belátás alapján a közelmúltban maguktól engedtek az üzletbérletből, nevezzék meg ezeket a házigazdákat.

A Bajai Ujság közölni fogja azoknak a házigazdáknak neveit, akik leengedték a házbérekét.

Árverésből

székek, asztalok, vendéglői- és kávéházi felszerelések, fűszer, festék, cukrászdai, hentes és más üzletberendezések, jég szekrények, gyorsmérlegek, National cassák, pénzszekrények, alpaca árúk stb. nagyon olcsón

ROSENFELD-nél,
Budapest, VIII., Népszínház u. 31.

Egyeték több cukrot!

A cukrot táplál!

HIREK

DOKTOR LUCIFER.

(Dr. Aszalós Imre főorvos úrnak.)

Költőnek nincs szüksége földi szemre: —

Ő az irigyelt, ő a jó, a látnok,

Tekintete feljár a fellegekbe

És lelki szemmel látja a világot.

Hogy ez csak frázis, hogy csak mendemonda —

Te látod legjobban tudó szemekkel,

A kihez gyógyulásért naponta

Zarándokol színt egy tengernyi ember.

Lelkünk szeme csak szemüveg lehetne,

Amely tisztábban látja a képet,

Ami lezajlik már a testi szembe

Aet tón csak szebbé színezi a lélek.

Tükör a testi szem, hisz abban válik lelté

Minden, miért a szívünk, elménk végyik:

Őh jaj! ha rákösönt az alkonyate

És tisztá fénye bús homályra válik.

Az alkony az én tükrömre is leszállott

És bánatos, bús mély homály belepté,

Pár kedves arcot, pár kicsiny virágot

Magtört fényével oly hiába leste.

Kinek lelke a kintdóval érez,

Az tudja csak, hogy mily leher a bánat,

Csak az siet a súlyos szenvedőhöz

És hozza tróját csodababáinak.

Eljöttem én is hitte, bizalommal, —

Hisz szörnyre vette már a hír tudásod —

S hitem nem csalt meg, — újra kél a hajnal,

Hisz újra látom nyílni a virágot.

Jutalmadul a jó lsten megéldja

Erős, biztos a mágia gyengéd kezed ...

Szegény költőtől csak a könny, a hála.

Mely újra léte pillán rezeg.

LATINOVICS SZANISZLÓ.

— A kormányzó ünneplése.

A belvárosi plébánia templomban ma délelőtt 9 órakor ünnepi nagy mise volt a kormányzó nénapjának megünneplésére. A misén az összes hatóságok, testületek, hivatalok, katonaság képviselői stb. teljes számmal megjelent. A gyönyörű zenés mise szertartásai alatt Lovas Andor karnagy vezetésével az egyházi dalárda igazi művészettel működött közre.

— A Leányklub Mikulás teája.

A Szent Margit Leányklub minden évben igen hangulatos meghitt Mikulás-napi teáját ezuttal december 9-én, kedden délután 6 órakor egyetemi otthonában tartja. Az egészen zátkörü családi összejövetelnek hagyományos, kedves mozzanata a Mikulás minden tagról külön megemlékező tréfas verses köszöntője.

— A Legény Egylet előadása.

Holnap vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja a Legény Egylet a Hamburgi Menyasszony harmadik előadását. A kitűnő előadás iránt az érdeklődés ezuttal is igen nagy erkölcsi siker mellett valószínűleg a bevétel is számottevő lesz. Az ismétlést mélyen leszállított helyárakkal a Központban tartják.

— A hétfői Immaculata Ünnepek műsora.

A bajai Maria-Kongregáció kilencedik Immaculata ünnepélye iránt folyton fokozódik az érdeklődés. Ennek egyik oka az is, hogy az ünnepség szónoka P. Csávossy Elemér a Baján is népszerű, kiváló szónok. Az ünnepség december 8-án, hétfőn délután 6 órai kezdettel a Központban lesz. A műsor a következő: 1. Fel Maria tiszta leventecsapatja kongregációs himnusz. Éneklő a közönség zongorakísérettel. 2. Csajkovszky: Románc. Előadja az állami tanítóképző intézet színonikus zenekara. 3. Ozoray István: Immaculata. Szavalja: Tallér Jenő IV. polg. isk. tan. 4. Fichtner Sándor: Diadalének. Előadja a ciszterci reálgimnázium énekkara. 5. A kongregáció és kongregációs célok: Ünnepi beszéd. Mondja: P. Csávossy Elemér. S. J. 6. Tenger csillaga. Éneklő a leányifjúsági kongregáció. 7. Rudnyánszky Gyula Örökkévaló Szűz Máriához, Farkas Imre: Imre herceg. Szavalja: Késmárky Dóra. 8. Suppe: Könnyű lovasság, játszsa az áll. tanítóképző cserkészzenekara. 9. Hol Szent Péter, pápai himnusz. Éneklő a közönség zongorakísérettel. Jegyek előre válthatók az Új Élet könyvkereskedésében és az összes Kongregációk vezetőségénél.

— Prelátusból szerzetes.

A lapok híra ásból ismeretes, hogy dr. Révay Tibor pápai prelátus kalocsai, kanonok jezsuita lesz. November 3-án vonult be 30 napos lelkigyakorlatra. A lelkigyakorlatok elteltével R. prelátus kijelentette, hogy megmásíthatatlan elhatározása, hogy szerzetes marad. A kalocsai érseki hatóság ezen kijelentésére megengedte, hogy az egyházmegyét elhagyja s jezsuita legyen. Dr. Révay Tibornak — aki rendkívül képzett, tehetséges és nagyjövőjű egyházi férfi — az az elhatározása, hogy szerzetesi rendbe lép, érthető nagy meglepetést keltett. A szerzetessé lett prelátus — kanonok elhatározására és lelkivilágára igen jellemző, hogy 30 napos szigorú lelkigyakorlata után kijelentette, hogy ehhez hasonló nagy hékesség és megelégedettségben életében része nem volt s így kitűnően érzi magát.

— **Hirdetmény.** Mindazon talált tárgyak, melyek 1929. december hó 15-ig a bajai m. kir. rendőrkapitánysághoz beszolgáltattak s a jogos tulajdonosaik a törvényes időn belül átvételük végett nem jelentkeztek, továbbá jogerős ítélettel elkobzott tárgyak f. évi december 17-én délelőtt 9 órakor a kapitányság folyósóján nyilvános árverésen el fognak adatni.

— Vasárnap nyílik meg Hecht

Jolán képkillítása. Hecht Jolán a bajai származású művésznek képkillítása holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a Nemzeti Kaszinóban. A tehetséges festőművész igen nívósan ígérkező kép-

kiállítását maga dr. Vojnics Ferenc polgármester fogja megnyitni. A kiállítás december 7-től 14-ig marad nyitva. Naponta délelőtt 10-től 12-ig délután 2-től 4-ig látogatható. Belepődij nincs. A műáprtoló közönség figyelmét ezuton is felhívjuk a művésznek szép kiállítására, mert a kiállított dolgok minden érdeklődést megérdemelnek.

— Bárd Ferenc és Fia zenemű-

kereskedő cég kiadásában már megjelent az 1930/31 évi Karácsonyi Album, mely mint mindig, a legjobb tartalmu és a legszebb kiállítású gyűjtemény, mely már hosszú évtizedek óta a karácsonyi könyvpiac szenzációja. Az idei Albumban is olyan nevek szerepelnek, mint Eisemann, Hetényi, Lajtai, Márkus, dr. Sándor, Szántó, Zerkovitz stb. A magyar dalokat Dóczy, Dirner, Fráter, Radics, Berkes, Várady, Teghze, Kárpát képviselik legszebb dalaikkal. Az Album ára P. 6.— és mindenkinek a legmelegebben ajánljuk, mint kedves karácsonyi ajándékot. M. grendelhető Bárd Ferenc és Fia zeneműkereskedésében, Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 4.

— Pedagógiai Szeminárium.

A december 11-i, csütörtöki szeminárium Bácsalmáson a zárdaintézetben reggel 8 órakor kezdődik. Tárgysorozat: 1) Megnyitó beszédet mond Rusztek Károly vm-i kir. tanfelügyelő 2) Számolás a III. osztályban és a számolás módszere. Előadó Mélykúti M. Arentina bácsalmási iskolánővér. 3) A nyulról tanít és a tényészeti és gazdasági ismeretek módszeréről előad: Rasztik P. Béla óalmási tanyai tanító. 4) Iéglőri csapadékok a VI. osztályban és a természettan tanítás módszere: Dittrich Gyula bajai állami tanító. 5) Esetleges indítványok.

— Halálozás.

Róth Adám bácsalmási kántor édesatyja, Róth József 83 éves korában, hosszas szenvedés utána csütörtökön éjjel elhunyt. Temetése szombaton délután volt a bácsalmási Kálvária-temető kapornájából.

STAMPHADERI Tisztelt közönség! Természetesen csodálatos és páratlan összehasonlítható logva a világ legjobb keszürvise!

55-ik Jótékonycélu Magyar Királyi Állami

SORSJÁTEK

Főnyeremény:

30.000 P

A ZONKIVÜL

20.000 pengő

15.000 pengő

10.000 pengő

5.000 pengő

összesen

17.000 különböző nyeremény.

Egész sorsjegy 3 P. Fél sorsjegy

1.50 P. Huzás: 1930. december

hó 10-én délután 3 órakor.

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyója

A húgyvezeték csomópontját feloldja és ilyenek képaódását megakadályozza a reuma tájaitalmát megszünteti a vese- és hólyagbetegségeit átváltja a hólyagbetegséget gyógyítja.

Üzletvezető: Budapest, Erzsébet kör 3. sz.

— **Mikulás táncestély.** Laky tánciskola december 7-én, vasárnap este 8 órától 2 óráig az ipartestület helyiségeiben Mikulás táncestélyt rendez, melyre a tánciskola összes látogatóit és minden érdeklődőt tisztelettel meghív a rendezőség és Laky táncitanár. Kitérő cigányzenekar. Belépőjegy vigalmiadóval 1-20 P. Kísérők (egy kísérő) nem fizetnek. Képeslapverseny, szerpentin és konfetti csata és krampuszsorsolás.

— **Lakodalom — esküvő nélkül.** A napokban esküvőre készülődött D. J. r.-i lakos. Afféllátó való örömeiben, hogy menyecske kerül a házhoz, vagy talán a legényvéltől való neki búsuftában az esküvő előtti este úgy felöntött a garatra, hogy az esküvő napján a lakodalmak támogatása mellett sem tudott megállani a lábán. Nyelvét pedig annyira guzsba kötötte a bor, hogy semmiképpen sem bírta kimondani a boldogító „igent”. A lakodalmat ugyan megtartották, de ahissvót el kellett hasztonni. Azt hisszük, ennek a menyecskének is könnyen meg lehetne jósolni a jövőjét.

— **Asszonyvásár és véres közharc 18 sebesülttel.** Szarazvam községben egy cigány lókereskedő Sztójka Mátyás szorult anyagi helyzetében eladta feleségét Lakatos Mihálynak két ezer pengőért. Par nappal később vissza akarta az asszonyt venni, de Lakatos csak a két ezer pengő ellenében lett volna hajlandó az asszonyt visszaadni. Erre viszont Sztójka nem volt hajlandó. Nagy háborúság keletkezett ebből, a cigányok két pártra szakadtak és egymásra támadtak. A falubeliek vasvillával avatkoztak a dologba és olyan parázs verekedés támadt, hogy mire a csendőrség megérkezett, már 18 sebesült hevert a földön. A sebesültek között 12 körözött egyén is van.

— **Újabb szerb merénylet Olaszországban.** A görzi tartományban vasárnap este megint politikai merényletet követte el olasz állami hivatalnokok ellen. Amikor egy olasz vámőrökből álló nagyobb társaság bérautón hazafelé indult az örálomásra Canale község vendéglőjéből, a falutól nem messze ismeretlen tettesek több fegyver- és revolverlövést adtak le rájuk. Az egyik olasz vámőrt megölték a golyók. A merénylők megszöktek a sötétben. Az olasz vámőröknél nem volt fegyver, mert nem voltak szolgálatban. A görzi polgármester azonnal mozgósította az egész tartomány rendőrségét és körülsárta Canale község környékét. A határőrséget is megerősítették, nehogy a

SCHMIDTHAUER Reméni keserűvízből természetes gyógyhatást már félnéhár évtized óta. Használati utasítás minden palackhoz mellékelve.

tettesek jugoszláv területre szökhesenek.

— **Ötvenegymillió olasz él a világon.** Nemrég folytak le a nagyszabású népszámlálási munkálatok, amelyeknek eredményét most teszik közzé lassan lassan az olasz lapokban. Olaszország összes lakosainak száma pontosan 41,744.000, ami azt jelenti, hogy egy esztendő alatt nem kevesebb, mint 234.000 lakos volt a szaporulat. Ezek a számok azt bizonyítják, hogy Olaszország lakossága rendkívül erősen szaporodik és még a folyó év vége előtt eléri a 42 milliós létszámot. Mint-hogy az 1929. év végén tartott népszámlálás eredménye szerint 9,345.000 olasz élt kölföldön, a szaporult tekintetbevételével bizvást feltehető, hogy a világ olaszainak száma 51 millió.

— **Talált tárgyak.** Találtak egy darab női kalapot és egy kis pénztárcát pénzüsszeggel. Felhívjuk a jogos tulajdonosait, hogy a rendőrkapitányság 31. számú helyiségében kellő igazolás után átvehetik.

— **Elvesztett tárgy.** Elvesztett egy vasuti igazolvány Zekéné Okos Erzsébet névre kiállított. Felhívjuk a megtalálót, hogy a törvényes következmények terhe alatt a rendőrkapitányságra szolgáltassa be.

— **A has teltsége,** májtájéki fájdalom, emésztési nehézségek, gyomor-bélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértódulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Verne Gyula összes könyvei az Uj Elet R.-T. könyvkereskedésében kaphatók.

MOZI

Tűzmadár

A Columbia filmgyár legnagyobb filmje az Urániában.

Emlékeztet a múlt szezon végén bemutatott „Submarine” film óriási sikere.

Most ismét ugyanazokkal a szereplőkkel hozzuk műsorra „A Tűzmadár” című, hatalmas kiállítású

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIOS MUNKÁ

EZÉRT **ÓVATOSSÁG** A BESZERZÉSNEL

Milyen varrógépet?

ÉN MÉGIS

SINGER-VARRÓGÉPET VESZEK.

MERT: elsőrangú minőséget jelent.

MERT: a Singer-gyár a precíziós munkák elkészítésében évtizedes tapasztalatok felett rendelkezik.

MERT: a Singer-varrógépek ára nem magasabb, mint más gyártmányé.

A Singer-varrógépek az egész világon a legjobbaknak vannak elismerve

Kényelmes fizetési feltételek!

Allandó díjmentes tanfolyamok a kezelésben, minden Singer-üzletben

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FIÓKUZLET:

BAJA, ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 10. SZ.

grandiozus filmkolozsust, amely eslekményénél és kitűnő rendezésénél fogva egyike a szezon legvonzóbb ujdonságának.

A film tárgyát a repülők életéből merítette és e célból rendelkezésükre bocsájtották a hatalmas amerikai hadi-flottát, amely egy olyan manővert mutat be, amit még filmen eddig nem láttunk.

A film főszereplői Jack Holt, Ralph Graves és Lilla Lee e filmben ismét tehetségük legjavát adják és így érthető, hogy a budapesti Palace és Orion hat hétig tartották műsoron. Hiszszük, hogy bajai előadása is a siker jegyében fog járni. E kitűnő filmet megfelelő kísérő műsor keretében szombaton és vasárnap mutatja be az Uránia.

„C” az álarcos lovas — hétfőn

Nagy meglepetést készít elő az Uránia hétfői bemutatóján. A mai néma film hiányában is sikerült egy kiváló néma filmet szereztetni, amely spanyol milliőben játszódik le. A film főszerepében Richard Talmadge nyújt kitűnő alakítást és különösen a párbaj jelenete egy élmény azok számára, akik szeretik a férfi bátorságot és bravurt megcsodálni.

A műsor másik nagy filmje a Csókok hajója című kitűnő hangos vígjáték. A főszereplők Villiam Haines és Anita Paga e két kedves művészpár ebben a filmben állandóan derűtségben tartja a nézőközönséget, mókáik oly nívósak és kedvesek, a film zenei kísérlete oly kitűnő, hogy a néző sajnálja, hogy a filmnek vége van.

E kiváló nagy műsort f. hó 8-án hétfőn mutatja be az Uránia d. u. fél 4, 6 és fél 9 órai kezdettel.

Szerkesztői üzenetek

Dr. B. J. Hercegszántó. Cikkét köszönettel vettük. A legközelebbi számban közöljük.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t. Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető **DR. MAMUSIGH JÓZSEF.**

Gondolatom nálad: **Aspirin-tabletták**

U-R-A-N-I-A

1930. dec. 6-án, szombaton 6 és fél 9. 7-én, vasárnap fél 4, 6 fél 9.

2 napig nem beszélő, csak zenélő, éneklő filmek. A világhírű „SUBMARINE” testvérfilmje

A tűzmadár

A Columbia filmgyár 12 felvonásos világatrakciója. Fősz.: Lilla Lee, Jack Holt és Ralph Graves. Kísérő filmje: **Híradó aktualitások** | **Bölcsődal** kitűnő hangos rajzfilm.

1930. december hó 8-án, hétfőn délután fél 4, 6 és este fél 9-kor.

A csókok hajója

Vígjáték 8 felvonásban. Fősz.: William Haines és Anita Page. Néma sláger! Ujdonság!

„C” az álarcos lovas. Szenzációs kalandorfilm 10 felv. Fősz.: Richard Talmadge.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon: 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunkon, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Apró hirdetések.

Czifrusz ucca 16 szám alatt két szobás lakás összes mellékhelységekkel azonnal kiadó.

Ügyes ügynökök helybéli eladásra felvetetnek. Cim a kiadóhivatalban.

2-3 szobás uri lakást keresek. Cim a kiadóban.

Használt prices nyeret veszek. Kigyó utca 16.

Figyelem!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Baján 28 év óta fennálló első

„H a t t y u”

Gőzmosodámba

elő állított ing és gallért Baján a legolcsóbban és legújabb módszer szerint tükör fényesen lesz előállítva. Törés kizárva gallér tisztítás drb. - kint 10 fillér, azonkívül mindenféle fehérneműt a legolcsóbban tisztítok és mindenféle fehérnemű tisztítás 8 napon belül el lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Maradok tisztelettel

Antal B.

Péter Pál-utca 1. a plébánia templom mögött.

Érsekcsanád határában a Duna mentén szilvás 2 kataszteri hold területén

130 fával szabad

kézből

eladó.

Érdeklődni lehet

Fajszai Sándor

Érsekcsanád Kossuth L. u. 121.

Elavult régi
Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra.

Rádió készülékek kedvező részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében BAJA.
(városháza alatt.)

Bajai tej és vajüzem

(ROSENFELD)

(Takarékpénztár-utca 1.)

Telefon: 84. (udvar) Telefon: 84.

ajánlja legjobb minőségű

palackozott teljes tejt,

házhoz szállítva

literenként 26 f. csarnokban átvéve

24 fillér árban.

Naponta frissen készült teavaj, kg.-ként 4 P. 10, 20, 50 dkg. csomagban

Friss túró kg.-ként 0.50 P.

Tejszín literenként 2.80 P.

Tejfei literenként 1.60 P.

főlőzött tej (kítűnő, baromfiaknak és malacoknak, literje 5 fillér.)

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk.

Tessék egy próbát tenni!

Sertésvágást

vállalok.

Fél sertés és husok

legolcsóbb napi áron

kaphatók

KARAGITS KÁROLY.

hentes és mészáros.

Erzsébet kir. utca 58

Saját gyártmányu

kubikos, sárhordó,

házi

talicskák

olcsón beszerezhetők

UTRY-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir. utca 38.

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és

vasárnap d. u. nyitva

dec. 1-től dec. 8-ig

Gyarmati Emil

Dr. Makray László

gyógyszertára.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.

A modern és divatos himzótanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét

olcsón, úgy forduljon

UTRY-hoz.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

Szalonok, matracok, szalon és uriszoba

garniturák, mindenféle kárpitos áruk

fizetési kedvezményel is

kaphatók

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)

Javitások és alakítások.

LAKY

bérautója

megrendelhető,

helyben és vidékre

Telefonszám: 375.

VARROGEP

JAVITAS
SZAKSZERUEN
ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Eladó

86 ezer négyszögöl

feketeszántó föld

3500 négyszögöl szőlő, eserepes épületekkel, göré, téglá állakkal, kedvező fizetési feltételek mellett

megvehető

Waitz János

lakásán Császártöltés 349.

Erzsébet királyné-utca 11.